

HISTORIA IDEI

Prowadzący: prof. dr hab. Marcin Król, dr Marek Cichocki, mgr Piotr Kieżun, mgr Wojciech Przybylski, mgr Tomasz Rowiński, mgr Maciej Melon

Zakład: Katedra Historii Idei i Antropologii Kulturowej

Rok akademicki: 2008/2009

Semestr: letni

Liczba godzin: 30 godz.(wykład), 30 godz. (ćwiczenia).

Sposób zaliczenia: obecność, praca zaliczeniowa, egzamin

ECTS: 8

Opis:

Celem zajęć jest dokładna analiza i omówienie fragmentów najważniejszych dzieł z zakresu nowożytnej filozofii politycznej. Ćwiczenia zaczynają się od pracy nad dwoma tekstami inauguracyjnymi nowożytne myślenie o polityce: *Księciem Machiavellego* i *Lewiatanem* Hobbesa. Następne zajęcia będą poświęcone rozwinięciom nowożytnych idei politycznych począwszy od myśli Locke'a aż po hasła rewolucji francuskiej i XIX-wieczne próby zmierzenia się z wyzwaniami nowoczesności (Locke, Monteskiusz, Rousseau, Federaliści, Burke, Tocqueville, Mill, Marks). Istotnym elementem zajęć będzie dyskusja nad wykorzystaniem klasycznych tekstów z zakresu nowożytnej filozofii politycznej we współczesnej filozofii i naukach społecznych.

- 1) Niccolò Machiavelli, *Książe*, PIW, Warszawa 1984, I-III, VI-X, XV-XVIII, XXI-XIII, XXV.
- 2) Thomas Hobbes, *Lewiatan*, PWN, Warszawa 1954, część 1, rozdz. X-XI, XIII-XV; część 2, rozdz. XVII-XVIII, XXI, XXVI.
- 3) John Locke, *Dwa traktaty o rządzie*, PWN, Warszawa 1992, Traktat II, § 3-4, 6-8, 10-14, 16-21, 22-24, 26-37, 41-50, 87-89, 95-99, 119-121, 123-131.
- 4) Monteskiusz, *O duchu praw*, ANTYK 1997, Księga 1, księga 2, księga 3, księga 5 (rozdz. I-XI) księga 8, księga 9, księga 11: rozdz. I-VI, księga 26.
- 5) Jean-Jacques Rousseau, *Umowa społeczna*, PWN, Warszawa 1966, cz. I: rozdz. 1, 4-9; cz. II: rozdz. 1-10; cz. IV: rozdz. 1-3 oraz
- 6) Jan Jakub Rousseau, *Rozprawa o pochodzeniu i podstawach nierówności między ludźmi* [w:] Tenże, *Trzy rozprawy z filozofii społecznej*, przeł. H. Elzenberg, PWN, Warszawa 1956. Część pierwsza: s. 143-160, 172-177, 181-184; Część druga: s. 186-198, 203-208, 227-230; Przypisy autora: s. 270-271 (przypis "o").
- 7) Immanuel Kant, *O wiecznym pokoju oraz Idea powszechnej historii w aspekcie kosmopolitycznym*. Oba teksty w zbiorze: Immanuel Kant, *Rozprawy z filozofii historii*, Wydawnictwo ANTYK, Kęty 2005.
- 8) *Eseje polityczne federalistów*, SIW Znak, Kraków 1999, nr 10, 39, 47, 48, 49, 51, 70, 78, 79.
- 9) Edmund Burke, *Rozważania o rewolucji we Francji*, Znak, Kraków 1994, s. 53-58, 64-70, 74-82, 93-96, 104-113, 170-173, 178-186, 195-199, 205-210, 232-236, 255-258.
- 10) Alexis de Tocqueville, *O demokracji w Ameryce*, Znak, Kraków 1996, t I-II (lub PIW, Warszawa 1976).
t. I, cz. II: rozdz. VII, IX (podrozdziały dotyczące religii);
t. II, cz. II: rozdz. I-IV, XIII; cz. III: rozdz. XVII, XIX; cz. IV: rozdz. VI.
- 11) John Stuart Mill, *O wolności*, rozdz. II. i III, Warszawa 1999.
- 12) Karol Marks, *Manifest komunistyczny z 1848 roku*.
- 13) Isaiah Berlin, *Dwie koncepcje wolności*, przeł. Daniel Grinberg [w:] Tenże, *Cztery eseje o wolności*, Poznań 2000.
- 14) Hannah Arendt, *Prawda a polityka*, [w:] Literatura na świecie, 1985, nr 6 lub [w:] *Między czasem minionym a przyszłym. Osiem ćwiczeń z myśli politycznej*, tłum. M. Godyń, W. Madej, Fundacja ALETHEIA, Warszawa 1994.
- 15) Michael Walzer, *Komunitariańska krytyka liberalizmu*, [w:] *Komunitarianie. Wybór tekstów*, przeł. P. Rymarczyk i T. Szubka, Warszawa 2004.